

Temat: Moja rowerowa szkoła

Cele ogólne:

- swobodna interpretacja zadanego tematu,
- uruchomienie wyobraźni i kreatywnego myślenia.

Cele szczegółowe:

- dokonuje refleksji nad przyjaznością szkoły dla elementów transportu zrównoważonego oraz wskazuje rozwiązania na rzecz jego upowszechnienia,
- przedstawia szkołę jako placówkę wspierającą transport rowerowy,
- samodzielnie wykonuje pracę plastyczną,
- nabywa i doskonali umiejętności merytorycznej dyskusji i współpracy w grupie,
- elastycznie dostosowuje się do narzuconych warunków pracy,
- umie zaprezentować i omówić wyniki pracy własnej i efekty pracy grupowej.

Czas trwania: 2 x 45 min.

Środki dydaktyczne:

Ilustracje różnych budynków szkolnych, zdjęcia danego budynku szkoły, czarno białe wydruki uproszczonego zdjęcia danego budynku szkoły, flamastry, kredki, ołówki, markery, flipchart z blokiem kartek, komputer z dostępem do Internetu, komputer z programem graficznym znanym uczniom, rzutnik multimedialny, ekran.

Metody:

- zadaniowa,
- aktywizująca,
- podająca.

Forma prowadzenia zajęć:

- praca samodzielna,
- praca w parach.

Przebieg zajęć:

1) Wprowadzenie przez nauczyciela tematyki zajęć poprzez zaprezentowanie zbioru ilustracji ukazujących budynki szkolne różnego rodzaju (wolnostojące, w otoczeniu bloków mieszkaniowych, gmachy uniwersytetów, itp.).

Nauczyciel omawia różnice pomiędzy nimi (kubatura, otoczenie, różne funkcje zawarte wewnątrz budynku- sale dydaktyczne, świetlica, stołówka, dyrekcja, sala gimnastyczna, itd.).

2) Przejście do podobnego omówienia budynku danej szkoły (na podstawie wyświetlanych zdjęć). Nauczyciel pyta także o ograniczenia tego obiektu (np. „Co Waszym zdaniem nadaje się do przebudowania?”, „Czy budynek szkoły spełnia Wasze oczekiwania?”), a także o pozytywne jego cechy (np. „Co Wam się podoba w budynku szkoły?”).

Nauczyciel może naprowadzać uczniów na tematy związane z kwestiami transportowymi poprzez zadawanie pytań w stylu: „A w jaki sposób budynek szkolny i jego otoczenie pomaga lub przeszkadza Wam w docieraniu na lekcje w sposób przyjazny dla środowiska i Waszego zdrowia?”, „Czy jest coś, co chcielibyście zmienić w tej kwestii?”, itp.

3) Nauczyciel dzieli klasę na 3-osobowe zespoły. Każdy z nich otrzymuje zadanie zaprojektowania budynku ich szkoły przyjaznej rowerzystom, pieszym i komunikacji publicznej. Punktem wyjścia jest istniejący budynek i uczniowie powinni wybierać propozycje w taki sposób, aby ich realizacja była możliwie realna.

Do dyspozycji zespołów są wszystkie materiały. Czarno-białe wydruki ze zdjęciem budynku szkoły mogą być pomocne do rozpoczęcia prac.

Wariantem tego ćwiczenia jest narzucenie każdemu zespołowi odmiennych warunków, które muszą być uwzględnione w wykonywanym projekcie, np.:

- przy szkole pojawia się nowe osiedle (a w związku z tym więcej uczniów mieszkających blisko szkoły),
- w szkole ma znaleźć się miejsce na warsztat rowerowy,
- projekt powinien uwzględniać miejsce na parking dla 100 rowerów (niezbędną do tego celu powierzchnię może przekazać nauczyciel lub zespół będzie bazować na wynikach uzyskanych podczas innych zajęć przeprowadzanych w ramach ścieżki edukacyjnej),
- należy poprawić negatywne cechy budynku i otoczenia zgłaszane wcześniej podczas tych zajęć (pkt 2).

Sposobem dodatkowej motywacji zespołów może być np. wpisanie uczniów w rolę specjalistów reprezentujących nowatorską firmę projektową, która specjalizuje się w poprawie warunków użytkowych budynków szkolnych. Ich zadaniem jest przedstawienie dyrekcji pomysłów na szkolne sposoby wspierania transportu zrównoważonego. Wykonywane prace są podstawą oferty składanej dyrekcji.

Jeżeli jest to możliwe, to przedstawiciel dyrekcji rzeczywiście bierze udział w części tych zajęć i jest adresatem przygotowywanych prezentacji.

W obu wariantach nauczyciel na bieżąco konsultuje wykonywane prace i instruuje uczniów w zakresie cech typowo plastycznych, np. dbałość o kompozycję pracy (zajęcie całej przestrzeni kartki, dbałość o zachowanie proporcji), jak również o stosowanie rozwiązań realnych do zastosowania. Jeśli proponowane przez uczniów rozwiązanie jest pozornie nierealne, to powinni wskazać ich pomysł na jego funkcjonowanie w warunkach szkoły (lub przykłady lokalizacji gdzie takie rozwiązania już funkcjonują).

4) Po zakończeniu wykonywania prac (lub upływie określonego wcześniej czasu) przedstawiciele kolejnych grup przedstawiają i omawiają wykonane prace, a także odpowiadają na pytania kierowane przez nauczyciela, lidera (oraz gości specjalnych-dyrekcję, oficera rowerowego, przedstawiciela biura architektonicznego, itp., którzy pomagają w ocenie realności i przydatności zaproponowanych rozwiązań). Pomysły poprawiające przyjazność budynku szkolnego spotykające się z największym zainteresowaniem są hasłowo wpisywane na kartki flipcharta.

Jeśli w zajęciach brali udział goście specjaliści, to możliwe jest nagrodzenie wszystkich uczniów drobnymi upominkami (gadżety Urzędu Miasta, gadżety wykonane w ramach projektu transportowego np. Europejskiego Dnia Bez Samochodu, itp.) lub losowanie wśród wszystkich uczniów jednej lub kilku nagród specjalnych, wręczanych przez gości specjalnego (książka, album, lampka rowerowa, olej do łańcucha, drobne akcesoria rowerowe, itp.).

5) Ewaluacja zajęć prowadzona przez nauczyciela. Zadawane są pytania o wrażenia z zakończonych zajęć. Uczniowie odpowiadają po kolei, a prowadzący próbuje uzyskać od każdego ucznia krótki komentarz.

Metoda zadaniowa polega na powierzaniu uczestnikom zajęć konkretnych zadań, których wykonanie ma doprowadzić w konsekwencji do konstruktywnych zmian w ich zachowaniu i ukształtowaniu postaw pożądaných z wychowawczego punktu widzenia.

Działania prowadzone przy wykorzystaniu tej metody wzbogacają wiedzę uczestników i budują trwałe oraz praktyczne doświadczenia w określonej dziedzinie.

Metoda aktywizująca charakteryzuje wysoka aktywność wszystkich uczestników, która często przewyższa aktywność nauczyciela.

Stosowanie metody aktywizującej w procesie dydaktycznym skłania uczestników do kreatywnego myślenia, dając szerokie pole do swobodnej twórczości i samodzielności. Dzięki autentycznemu zaangażowaniu uczestników, metoda sprzyja pogłębianiu i utrwalaniu zdobywanej wiedzy oraz rozwijaniu umiejętności jej praktycznego stosowania. Dzięki wykorzystaniu szerokiego spektrum narzędzi aktywizujących, możliwe jest wspieranie uczestników w budowaniu postawy zrozumienia dla innych punktów widzenia, tolerancji i otwartości. Dzięki mocnemu akcentowi położonemu na twórczą pracę samodzielną lub zespołową, uczestnicy zajęć angażują się emocjonalnie w powierzone im zadania- są bardziej zmotywowani, aktywniejsi w sferze percepcyjnej, ruchowej i werbalnej.

Metoda podająca polega na przekazywaniu (podawaniu) przez nauczyciela gotowej wiedzy w celu przyswojenia jej przez uczestników zajęć i zapamiętania. Metoda kształtuje zdolność rozumienia dłuższej wypowiedzi nadawcy i podążania za tokiem jego rozumowania. Ćwiczy pamięć, rozwija umiejętność dłuższej koncentracji uwagi oraz dyscyplinuje ze względu na ważność całego przekazu kierowanego przez nauczyciela. Metoda wykorzystuje także zalecenie notowania słuchanego bądź czytanego tekstu w celu dodatkowego utrwalenia podawanych treści (możliwe jest także przygotowanie przez prowadzącego odpowiednio przygotowanych materiałów przekazywanych wszystkim uczestnikom).

